

Crítica Torroella

Imma Merino

La transmissió amistosa d'un llegat

Joaquín AchúcarroFestival Torroella de Montgrí
Auditori Espai Ter, 13 d'agost

Es pianistes Joaquín Achúcarro i Emma Jiménez, casats des de fa més de seixanta anys, van cultivar una llarga amistat amb Alicia de Larrocha, en homenatge a la qual, essent l'any del centenari del seu naixement, el primer va fer un concert diumenge a Torroella amb que a la vegada va renovar la seva llarga i càlida relació amb el públic del festival. Al final, Jiménez també va fer-se present a l'escenari per interpretar amb el seu marit una peça carregada d'emotivitat: una adaptació per a piano d'*El cant dels ocells* que va fer Xavier Montsalvatge a petició d'Achúcarro i de Larrocha perquè aquests aportessin alguna cosa especial a l'homenatge que el madrileny Teatro de la Zarzuela va dedicar a Victoria de los Ángeles amb motiu del 75è aniversari de la soprano. Ho va explicar Achúcarro abans de la primera execució de la peça. Això perquè, com si volguessin encara fer-ho millor, van tornar-la a interpretar.

El cas és que la cloenda no només va ser emotivament perfecta, sinó que va culminar un relat musical (reforçat amb les paraules del pianista) que va donar compte de la complicitat, fent-la viva transmetent-ne el llegat,

Joaquín Achúcarro i Emma Jiménez, a quatre mans diumenge a Torroella de Montgrí ■ ROGER LLEIXA / FESTIVAL DE TORROELLA

entre uns músics i intèrprets catalans excepcionals de diferents generacions que van coincidir en el temps: Frederic Mompou, Xavier Montsalvatge, Eduard Toldrà, Alicia de Larrocha i Victoria de los Ángeles, tenint present que les dues últimes van difondre arreu peces dels compositors esmentats. El basc Achúcarro va participar d'aquest món i així va poder explicar que, de jove, una nit va ser convidat a casa de Mompou, que volia fer sentir un preludi als seus amics

Montsalvatge, Toldrà i De Larrocha. A Torroella, va interpretar-ne els preludis 1, 10, 9 i 7, i també la bella *Cançó i dansa núm. 6*, que Mompou va dedicar a Arthur Rubinstein, de qui Achúcarro va referir una anècdota. Amb el micròfon sempre a mà per introduir les obres, va explicar que, durant la Primera Guerra Mundial, Rubinstein, sense passaport, no va poder marxar durant dos anys de l'Estat Espanyol, on va fer concerts, a un dels quals, celebrat a Madrid, va assistir el pare

d'Achúcarro. Rubinstein va interpretar els *Valses nobles et sentimentals* i el públic va respondre amb una esbrancada a les audàcies de Ravel. En el moment de les propines, va tornar a tocar-la comentant abans al públic que li donava una nova oportunitat per entendre-la. Achúcarro va interpretar la peça de Ravel dins d'un programa que va fer presents alguns compositors catalans especialment estimats per Alicia de Larrocha: a més de Mompou, Enric Granados

(*Quejas, o la maja y el ruiseñor*, de la *suite Goyescas*) i Isaac Albéniz (*El Puerto*, de la *suite Iberia*). Dins del seu ampli repertori, la pianista també sentia debilitat per Schumann i Brahms, també interpretats per Achúcarro: *Novel·letes núm. 1* i *Variacions sobre un tema de Schumann*, que, com va explicar, també conté una al·lusió a Clara Schumann. Descartant, en canvi, i posem per cas significatiu, Mozart, una de les especialitats màximes d'Alicia de Larrocha,

Achúcarro també va fer present la pròpia estima pel repertori romàntic, que, duent-lo a Chopin cap el final del concert, tant ha interpretat durant els trenta anys en què ha participat en el festival de Torroella. Amb el temps, sembla com si tot ho fes més lentament, però potser també amb més profunditat, sentiment i saviesa. I, als seus 90 anys, encara toca amb una força admirable la cèlebre *Polonesa 'Heroica' en La bemoll major*, de Chopin.